

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kolmas koda)

10. mai 2016 *

Riigiabi — Taastuenergia — Abi, mis anti Saksa 2012. aasta seaduse taastuenergiaallikate kohta (muudetud) teatud sätete alusel — Abi taastuenergia edendamiseks ning taastuenergia lisatasu, mida on energia suurtarbijate puhul vähendatud — Otsus, millega abi tunnistatakse siseturuga osaliselt kokkusobimatuks — Mõiste „riigiabi“ — Eelis — Riigi ressursid

Kohtuasjas T-47/15,

Saksamaa Liitvabariik, esindajad: T. Henze ja K. Petersen, hiljem T. Henze ja K. Stranz, keda abistas advokaat T. Lübbig,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: T. Maxian Rusche ja R. Sauer, hiljem M. Maxian Rusche ja K. Herrmann,

kostja,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel esitatud nõue tühistada komisjoni 25. novembri 2014. aasta otsus (EL) 2015/1585 riigiabi kava SA.33995 (2013/C) (ex 2013/NN) kohta, mida Saksamaa on rakendanud taastuenergia ja energia suurtarbijate toetamiseks (ELT 2015, L 250, lk 122),

ÜLDKOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja president S. Papasavvas (ettekandja), kohtunikud E. Bieliūnas ja I. S. Forrester,

kohtusekretär: ametnik S. Bukšek Tomac,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 21. jaanuari 2016. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse

Vaidluse taust

- 1 Bund der Energieverbraucher (Saksamaa energiatarbijate ühendus) esitas 2011. aasta detsembris Euroopa Komisjonile kaebuse, milles ta väitis, et 28. juuli 2011. aasta Gesetz zur Neuregelung des Rechtsrahmens für die Förderung der Stromerzeugung aus Erneuerbaren Energien'iga (Saksa seadus taastuenergiaallikatest elektrienergia tootmise toetamist käsitleva õigusraamistiku muutmise kohta) (BGBl. 2011 I, lk 1634; edaspidi „2012. aasta taastuenergiaseadus“) ette nähtud teatud meetmed, mis pidid 1. jaanuaril 2012 kehtima hakkama, kujutavad endast siseturuga kokkusobimatut abi.

Kõnealused meetmed

- 2 2012. aasta taastuenergiaseaduse eesmärk on kaitsta kliimat ja keskkonda, tagades energiatarnimise kestva arengu, vähendades selle kulu Saksamaa majandusele, vähendades fossiilseid energiaallikaid ning arendades taastuenergiaallikatest ja kaevandusgaasist elektri (edaspidi „taastuenergia“) tootmise tehnoloogiaid. Selleks tuleb seaduse kohaselt suurendada elektrienergiaga varustamisel taastuenergia osa vähemalt 35%-ni 2020. aastal ning astmeliselt vähemalt 80%-ni 2050. aastal (2012. aasta taastuenergiaseaduse § 1).
- 3 Selle raames nähakse 2012. aasta taastuenergiaseaduses eelkõige taastuenergia tootjate jaoks ette toetuskava (2012. aasta taastuenergiaseaduse § 2), mille põhitunnuseid on kirjeldatud allpool.
- 4 Esiteks tuleb kõikide pingetasemete võrguettevõtjatel (edaspidi „kõikide pingetasemete võrguettevõtjad“), kelle ülesandeks on elektriga üldine varustamine, esiteks ühendada oma võrku nende tegevuspiirkonnas taastuenergiat tootvad seadmed (2012. aasta taastuenergiaseaduse §-id 5–7), teiseks lubada kõnealune elektrienergia oma võrku, tarnida ja jaotada seda eelisjärjekorras (2012. aasta taastuenergiaseaduse §-id 8–12) ning kolmandaks maksta nende seadmete käitajatele tasu, mida arvutatakse seaduses kindlaksmääratud tariifide alusel, lähtuvalt kõnealuse elektrienergia laadist ning asjaomase seadme nimivõimsusest või paigaldatud võimsusest (2012. aasta taastuenergiaseaduse §-id 16–33). Alternatiivselt on taastuenergiat tootvate seadmete käitajatel õigus esiteks turustada kogu kõnealust elektrienergiat või osa sellest kolmandatele isikutele ning teiseks nõuda, et kõikide pingetasemete võrguettevõtjad, kelle puhul vastava otseturustamise puudumisel seadmed võrku ühendati, maksaksid neile turupreemiat, mis arvutatakse lähtuvalt tasust, mis tuli maksta võrku ühendamisel (2012. aasta taastuenergiaseaduse §-id 33a–33i). Praktikas puudub vaidlus selle üle, et vastavad kohustused lasuvad peamiselt madal- või keskpingega jaotusvõrgu kohalikul ettevõtjal (edaspidi „jaotusvõrguettevõtja“).
- 5 Teiseks peab jaotusvõrguettevõtja taastuenergia edastama piirkondadevahelise varustamise kõrge- ja ülikõrgepingevõrgu ettevõtjale, kes asub ahelas eespool (edaspidi „põhivõrguettevõtja“) (2012. aasta taastuenergiaseaduse § 34). Tasuks selle kohustuse eest peab põhivõrguettevõtja maksma jaotusvõrguettevõtjale samaväärse summa tasude ja turupreemiaga, mille viimane maksab seadmete käitajale (2012. aasta taastuenergiaseaduse § 35).
- 6 Kolmandaks nähakse 2012. aasta taastuenergiaseadusega ette niinimetatud „liitvabariigi tasandil hüvitamise“ mehhanism taastuenergia nende mahtude jaoks, mille iga põhivõrguettevõtja esiteks lubab oma võrku ja teiseks jaotusvõrguettevõtjatele vastutasuks makstud summade jaoks (2012. aasta taastuenergiaseaduse § 36). Praktikas võib iga põhivõrguettevõtja, kes lubab ja maksab suurema taastuenergia mahu eest kui see, mille elektritarnijad tarnivad tema piirkonnas asuvatele lõppklientidele, tugineda teiste põhivõrguettevõtjate suhtes õigusele saada sellele vahele vastavas suuruses hüvitist. Alates aastatest 2009-2010 ei toimu hüvitamine enam reaalsel kujul (taastuenergia voog), vaid rahalises vormis (sellega seotud kulude hüvitamine). Kolm nendest neljast

põhivõrguettevõtjast, keda see hüvitamine puudutab, on eraõiguslikud ettevõtjad (Amprion GmbH, TenneT TSO GmbH ja 50Hertz Transmission GmbH), samas kui neljas on riigi osalusega ettevõtja (Transnet BW GmbH).

- 7 Neljandaks tuleb põhivõrguettevõtjal oma võrku lubatud taastuenergia turustada elektribörsi hetketurul (2012. aasta taastuenergiaseaduse § 37 lõige 1). Kui sel viisil saadud hind ei võimalda põhivõrguettevõtjal katta rahalist kohustust, mis lasub tal tulenevalt seaduslikust kohustusest tasuda selle elektrienergia eest seaduses ette nähtud tariifide alusel, on tal õigus määrusandliku võimu sätestatud tingimustel nõuda, et lõppkliente varustavad tarnijad tasuksid neile hinnavahe vastavalt müüdud mahtudele. Kõnealust mehhanismi nimetatakse „taastuenergia lisatasuks“ (2012. aasta taastuenergiaseaduse § 37 lõige 2). Taastuenergia lisatasu summa võib siiski teatud juhtudel vähendada 2 euro senti kilovatt-tunnilt (KWh) (2012. aasta taastuenergiaseaduse § 39). Vastavaks vähendamiseks, mis 2012. aasta taastuenergiaseaduses kvalifitseeritakse „taastuenergia lisatasu vähendamiseks“, kuid mida tuntakse ka nime „taastuenergia privileeg“ all, peab elektritarnija nimelt esiteks tõendama, et vähemalt 50% elektrienergiast, mis ta oma klientidele tarnib, on taastuenergia, et teiseks on vähemalt 20% sellest saadud tuule- või päikeseenergiast, ning et lõpuks turustab ta seda energiat otse oma klientidele.
- 8 Taastuenergia lisatasu korda on täpsustatud eelkõige 17. juuli 2009. aasta Verordnung zur Weiterentwicklung des bundesweiten Ausgleichsmechanismus'es (Saksamaa üleriigilise hüvitusmehhanismi edasiarendamise määrus) (BGBl. 2009 I, lk 2101), mida on muudetud 17. augusti 2012. aasta Gesetz zur Änderung des Rechtsrahmens für Strom aus solarer Strahlungsenergie und zu weiteren Änderungen im Recht der erneuerbaren Energien'i (päikeseenergiast toodetud elektrienergiat käsitleva õigusraamistiku muutmise ja taastuenergiaallikatest toodetud elektrienergia seaduse edasise muutmise seadus) (BGBl. 2012 I, lk 1754) §-ga 2, ning 22. veebruari 2010. aasta Verordnung zur Ausführung der Verordnung zur Weiterentwicklung des bundesweiten Ausgleichsmechanismus'es (üleriigilise hüvitusmehhanismi edasiarendamise määruse rakendusmäärus) (BGBl. 2010 I, lk 134), mida on muudetud 19. veebruari 2013. aasta Zweite Verordnung zur Änderung der Ausgleichsmechanismus-Ausführungsverordnung'iga (hüvitusmehhanismi rakendusmääruse teine muutmismäärus) (BGBl. 2013 I, lk 310).
- 9 Viiendaks puudub vaidlus selles, et kuigi 2012. aasta taastuenergiaseadusega ei panda elektritarnijale kohustust taastuenergia lisatasu edasi kanda lõppklientidele, ei ole see seadusega ka keelatud. Samuti on selge, et tarnija, kes ise on kohustatud põhivõrguettevõtjale seda lisatasu maksma, kannab praktikas selle koormuse edasi oma klientidele, nagu seda kinnitas ka Saksamaa Liitvabariik kohtuistungil. Kord, mille alusel tuleb kõnealune lisatasu välja tuua klientidele esitataval arvel, on ette nähtud 2012. aasta taastuenergiaseaduses (2012. aasta taastuenergiaseaduse § 53), nagu ka tingimused, mille kohaselt tuleb kliente teavitada sellest, millise osakaaluga on taastuenergiaseaduse alusel subsideeritud taastuenergia, mida neile tarnitakse (2012. aasta taastuenergiaseaduse § 54).
- 10 Lisaks on 2012. aasta taastuenergiaseaduses samuti ette nähtud hüvitamise erikord, mille alusel Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (liitvabariigi majandus- ja ekspordikontrolli büroo, edaspidi „BAFA“) kehtestab igal aastal ülemmäära taastuenergia lisatasule, mida elektritarnija võib koguda kahelt kindlaksmääratud klientide kategoorialt, nimelt esiteks „suure elektritarbimisega tootmisettevõtjad“ ja teiseks „raudtee-ettevõtjad“, taotluse alusel, mille viimased peavad esitama enne eelmise aasta 30. juunit eesmärgiga vähendada oma elektrikulu ja seeläbi säilitada konkurentsivõime (2012. aasta taastuenergiaseaduse § 40).
- 11 2012. aasta taastuenergiaseaduses nähakse ette tingimused, mille alusel on õigus seda korda kohaldada; menetlus, mida rahastamiskõlblikud ettevõtjad peavad järgima; ülemmäära kindlaksmääramise tingimused juhtumipõhiselt ning selle kohta BAFA tehtud otsuse tagajärjed (2012. aasta taastuenergiaseaduse §-id 41–44). 2012. aasta taastuenergiaseaduses on eelkõige sätestatud, et tootmisettevõtja puhul, kelle elektri tarbimise kulu on vähemalt 14% tema kogulisandväärtusest ja kelle tarbimine on vähemalt 1 gigavatt-tund (GWh), kehtestatakse nimetatud

ülemmääraks 10% taastuenergia lisatasust tarbimise puhul vahemikus 1 GWh kuni 10 GWh, 1% sellest lisatasust tarbimise puhul vahemikus 10 GWh kuni 100 GWh ning seda ületavalt tarbimiselt 0,05 euro senti KWh-lt. 2012. aasta taastuenergiaseaduses on samuti ette nähtud, et tootmisettevõtja puhul, kelle elektri tarbimise kulu on vähemalt 20% tema kogulisandväärtusest ja kelle tarbimine on vähemalt 100 GWh, kehtestatakse taastuenergia lisatasu ülemmääraks 0,05 euro senti alates esimeselt KWh-lt. Lisaks on 2012. aasta taastuenergiaseaduses täpsustatud, et elektritarnija peab ettevõtjat, kes on saanud teatise taastuenergia lisatasu ülemmäära kohta, teavitama esiteks neile tarnitava taastuenergia osast, millele antakse abi taastuenergiaseaduse alusel, teiseks kohaliku energiakasutuse struktuurist ning kolmandaks taastuenergiaseaduse alusel soodustatud ettevõtjaid neile pakutavast energiakasutuse struktuurist (2012. aasta taastuenergiaseaduse § 54).

- 12 Kuuendaks kehtestatakse 2012. aasta taastuenergiaseadusega seadmete käitajatele, kõikide pingetasemete võrguettevõtjatele ja elektritarnijatele iseäranis põhivõrguettevõtjate ja Bundesnetzagenturi (liitvabariigi võrguagentuur, edaspidi „BNetzA“) ees teatud hulk teavitamis- ja avaldamiskohustusi, millele lisandub hulk läbipaistvusega seotud kohustusi, mis konkreetselt lasuvad põhivõrguettevõtjatel (2012. aasta taastuenergiaseaduse §-id 45–51). Kõnealuse seadusega reguleeritakse ka jälgimis- ja kontrollipädevust, mis BNetzA-l on jaotusvõrguettevõtjate ja põhivõrguettevõtjate suhtes (2012. aasta taastuenergiaseaduse § 61).

Algatamisotsus

- 13 Komisjon teavitas 18. detsembri 2013. aasta kirjaga Saksamaa ametivõime, et ta otsustas algatada ametliku uurimismenetluse 2012. aasta taastuenergiaseaduses sisalduvate meetmete suhtes, mis abi kujul võeti taastuenergia edendamiseks ja energia suurtarbijate kasuks.
- 14 Üldkohtu kantseleisse 28. veebruaril 2014 jõudnud dokumendiga esitas Saksamaa Liitvabariik algatamisotsuse peale tühistamishagi, millest ta loobus 28. aprilli 2015. aasta kirjaga.
- 15 Üldkohtu kolmanda koja presidendi 8. juuni 2015. aasta määrusega kustutati kohtuasi Üldkohtu registrist (Saksamaa vs. komisjon, T-134/14, ei avaldata, EU:T:2015:392).

Vaidlustatud otsus

- 16 Komisjon võttis 25. novembril 2014 vastu otsuse (EL) 2015/1585 riigiabi kava SA.33995 (2013/C) (ex 2013/NN) kohta, mida Saksamaa on rakendanud taastuenergia ja energia suurtarbijate toetamiseks (ELT 2015, L 250, lk 122; edaspidi „vaidlustatud otsus“).
- 17 Komisjon leidis esiteks, et soodushinnad ja turupreemiad, millega tagatakse taastuenergia tootjatele nende toodetud elektrienergia puhul turuhinnast kõrgem hind, kujutavad endast siseturuga kokkusobivat riigiabi. Komisjon tõdes teiseks, et taastuenergia lisatasu vähendamine teatud energia suurtarbijate puhul oli samuti riigiabi, mis on siseturuga kokkusobiv, kui see kuulub teatud kategooriasse.
- 18 Vaidlustatud otsuse resolutsioonis on märgitud:

„Artikkel 1

Riigiabi, mida Saksamaa on andnud ebaseaduslikult [ELTL] artikli 108 lõiget 3 rikkudes 2012. aasta taastuenergiaseaduse alusel taastuenergiaallikatest ja kaevandusgaasist elektri tootmise toetamiseks, sealhulgas riigiabi rahastamismehhanism, on siseturuga kokkusobiv juhul, kui Saksamaa täidab I lisas sätestatud kohustuse.

[...]

Artikkel 3

1. Riigiabi, mida Saksamaa on andnud ebaseaduslikult [ELTL] artikli 108 lõiget 3 rikkudes taastuenergiaallikatest toodetud elektri [...] toetuse rahastamiseks energia suurtarbijatele aastatel 2013 ja 2014 [...], on siseturuga kokkusobiv, kui see kuulub ühte käesolevas lõikes sätestatud neljast kategooriast.

Kui riigiabi anti ettevõtjale, kes kuulub mõnda 2014.–2020. aasta keskkonna- ja energiaalase riigiabi suuniste [...] 3. lisas loetletud sektorisse, on see kokkusobiv siseturuga, kui ettevõtja on tasunud vähemalt 15% elektritarnijate lisakuludest, mida need kandsid kohustuse tõttu osta taastuenergiat ja mis seejärel kantakse edasi nende klientidele. Kui ettevõtja on tasunud vähem kui 15% neist lisakuludest, on riigiabi sellegipoolest kokkusobiv, kui ettevõtja on tasunud summa, mis vastab vähemalt 4%-le tema kogulisandväärtusest või vähemalt 20% elektritarbimise mahuga ettevõtjate puhul vähemalt 0,5%-le nende kogulisandväärtusest.

Kui riigiabi anti ettevõtjale, kes ei kuulu 2014. aasta suuniste 3. lisas loetletud sektorisse, kuid kelle elektritarbimise maht oli 2012. aastal vähemalt 20% ja kes kuulus sel aastal sektorisse, mille kaubavahetusmaht EL-i tasandil oli vähemalt 4%, on see kokkusobiv siseturuga, kui ettevõtja on tasunud vähemalt 15% elektritarnijate lisakuludest, mida need kandsid kohustuse tõttu osta taastuenergiat ja mis seejärel kanti edasi elektritarbijatele. Kui ettevõtja on tasunud vähem kui 15% neist lisakuludest, on riigiabi sellegipoolest kokkusobiv, kui ettevõtja on tasunud summa, mis vastab vähemalt 4%-le tema kogulisandväärtusest või vähemalt 20% elektritarbimise mahuga ettevõtjate puhul vähemalt 0,5%-le nende kogulisandväärtusest.

Kui riigiabi anti teise või kolmanda lõigu alusel ettevõtjale, kes on kokkusobiva riigiabi suhtes rahastamiskõlblik, kuid kelle makstud taastuenergia lisatasu ei ulatunud eelmistes lõikudes nõutud tasemele, on kokkusobivad järgmised abi osad:

- a) 2013. aasta puhul abi see osa, mis ületab 2013. aastal selle ettevõtja poolt tegelikult makstud taastuenergia lisatasust 125%;
- b) 2014. aasta puhul abi see osa, mis ületab 2013. aastal selle ettevõtja poolt tegelikult makstud taastuenergia lisatasust 150%.

Kui riigiabi anti teise või kolmanda lõigu alusel ettevõtjale, kes ei ole kokkusobiva riigiabi suhtes rahastamiskõlblik, ning kui see ettevõtja maksis alla 20% lisatasu lisakuludest ilma vähendusega, on kokkusobivad järgmised abi osad:

- a) 2013. aasta puhul abi see osa, mis ületab 2013. aastal selle ettevõtja poolt tegelikult makstud taastuenergia lisatasust 125%;
- b) 2014. aasta puhul abi see osa, mis ületab 2013. aastal selle ettevõtja poolt tegelikult makstud taastuenergia lisatasust 150%.

2. Kogu muu abi, mida lõikes 1 ei käsitleta, ei ole siseturuga kokkusobiv.“

Menetlus ja poolte nõuded

19 Saksamaa Liitvabariik esitas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 2. veebruaril 2015.

20 Saksamaa Liitvabariik palub Üldkohtul:

— tühistada vaidlustatud otsus;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

21 Komisjon palub Üldkohtul:

— jätta hagiavaldus rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja Saksamaa Liitvabariigilt.

Õiguslik käsitlus

22 Hagiavalduse põhjendamiseks esitab Saksamaa Liitvabariik kolm väidet, millest esimene puudutab sisuliselt asjaolude hindamisel tehtud ilmseid hindamisvigu, teine hüvitamise erikorraga seotud eelise puudumist ning kolmas riigi vahenditest rahastatud eelise puudumist.

Esimene väide, et asjaolude hindamisel on tehtud ilmseid hindamisvigu

Vastuvõetavus

23 Ilma et komisjon oleks Üldkohtu kodukorra artikli 130 alusel ametlikult esitanud vastuvõetamatuse väidet, leiab ta kõigepealt, et esimene väide on vastuvõetamatu sisuliselt põhjusel, et see on mõistetamatu.

24 Komisjon leiab nimelt, et väite eseme kirjelduses heidab Saksamaa Liitvabariik talle üldiselt ette, et ta on ilmselgelt jätnud tähelepanuta riigi tegevuse erinevad vormid, mis tema arvates on mõistetamatu. Ta lisab, et Üldkohtul ei lasu kohustust uuesti tõlgendada hagiavalduses toodud mõistetamatuid argumente, andes nendele tähenduse.

25 Siinkohal tuleb meenutada, et vastavalt Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 21 esimesele lõigule, mida põhikirja artikli 53 esimese lõigu ja kodukorra artikli 76 punkti d alusel kohaldatakse menetluses Üldkohtus, tuleb hagiavalduses märkida hagi ese ning ülevaade fakti- ja õigusväidetest. Olenemata mis tahes terminoloogilisest küsimusest, peavad need elemendid olema märgitud piisavalt selgelt ja täpselt, et kostja saaks valmistuda enda kaitsmiseks ja Üldkohus saaks vajaduse korral teha asjas otsuse täiendavate andmeteta. Õiguskindluse ja korrakohase õigusemõistmise tagamiseks peavad selleks, et hagiavaldus oleks eespool viidatud sätteid arvestades vastuvõetav, selle aluseks olevad olulised faktilised ja õiguslikud asjaolud vähemalt kas või kokkuvõtlikult, ent seostatult ja arusaadavalt nähtuma hagiavalduse tekstist endast (vt kohtumäärus, 28.4.1993, *De Hoe vs. komisjon*, T-85/92, EU:T:1993:39, punkt 20 ja seal viidatud kohtupraktika).

26 Täpsemalt, kuigi tuleb esiteks möönda, et hagi väidete esitamine ei ole seotud kodukorra terminoloogia ega loeteluga, ning teiseks märkida, et nende väidete esitamine pigem nende sisust kui õiguslikust kvalifikatsioonist lähtuvalt võib olla piisav, siis on see nii siiski tingimusel, et need väited tulenevad piisavalt selgelt hagiavaldusest. Väidete abstraktne esiletoomine hagiavalduses ei vasta Euroopa Liidu Kohtu põhikirja ja kodukorra nõuetele ning nendes õigusaktides kasutatud väljend „ülevaade fakti- ja õigusväidetest“ tähendab, et hagiavalduses peab olema selgitatud, milles seisneb väide, millele hagi tugineb (vt kohtumäärus, 28.4.1993, *De Hoe vs. komisjon*, T-85/92, EU:T:1993:39, punkt 21 ja seal viidatud kohtupraktika).

27 Käesolevas asjas ilmneb hagiavaldusest, et esimese väite ese on selgelt määratletud osas, milles palutakse tühistada vaidlustatud otsus ning milles see puudutab ilmseid hindamisvigu, mis on tehtud asjaolude ning riigi rolli hindamisel 2012. aasta taastuvenienergiaseaduse toimumisel. Nii selgub hagiavaldusest, et kõnealuse väitega leiab Saksamaa Liitvabariik sisuliselt, et vaidlustatud otsuses on rikutud ELTL artikli 107 lõiget 1, mistõttu tuleneb see õigusväide hagiavaldusest piisavalt selgelt.

28 Järelikult tuleb vastuvõetamatuse väide põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Sisulised küsimused

- 29 Saksamaa Liitvabariik tõdeb sisuliselt, et vaidlustatud otsuses on rikutud ELTL artikli 107 lõiget 1, kuna komisjon tegi erinevaid ilmseid hindamisvigu, kui ta analüüsis riigi rolli 2012. aasta taastuvenergiaseaduse toimimisel. Siinkohal kinnitab Saksamaa Liitvabariik, et riigil puudub eriline roll ning riik ei sekku 2012. aasta taastuvenergiaseaduse toimimisse.
- 30 Esiteks, mis puudutab 2012. aasta taastuvenergiaseaduse süsteemi poolteks olevaid isikuid, siis väidab Saksamaa Liitvabariik, et esiteks osalevad 2012. aasta taastuvenergiaseaduse mehhanismis üksnes eraõiguslikud subjektid, teiseks kehtib see seadus vahet tegemata nii avalik-õiguslike kui samaväärsete eraõiguslike võrguettevõtjate ja elektritarnijate suhtes, kolmandaks ei lasu ühelgi üksikettevõtjal 2012. aasta taastuvenergiaseadusest või selle kohaldamismäärustest tulenevalt konkreetseid ülesandeid, vaid need on vaid põhivõrguettevõtjatel ühiselt, ning neljandaks on riigiorganitel, kellele on 2012. aasta taastuvenergiaseadusega antud pädevus, ainsaks ülesandeks kontrollida kehtestatud mehhanismide õiguspärasust ja nõuetekohast toimimist, ilma et see mõjutaks loodud vahendite päritolu ja kasutamist.
- 31 Teiseks, mis puudutab 2012. aasta taastuvenergiaseaduse toimimisega kaasnenud rahavoogusid, siis kinnitab Saksamaa Liitvabariik, et neid riik ei määranud ega kontrollinud. Selle etteheite põhjendamiseks leiab viimane, et esiteks on 2012. aasta taastuvenergiaseadus kord, millega määratakse taastuvenergiast elektri tootmisele hind ning mis ei võimalda riigil kindlaks määrata taastuvenergia lisatasu suurust, mille kehtestavad pooled oma lepinguvabaduse teostamisel, ning teiseks isikute vahel 2012. aasta taastuvenergiaseaduse mehhanismidest tuleneva õiguse tasu saamiseks rakendamine ei ole kuidagi riigiorganite poolt tagatud ning kohtuvaidluse korral on see tsiviilkohtu pädevuses.
- 32 Kolmandaks väidab Saksamaa Liitvabariik, et mis puudutab haldusasutuse rolli 2012. aasta taastuvenergiaseaduses ette nähtud hüvitamise erikorra puhul, siis BAFA ülesanne piirdub talle esitatud ülemmäära taotluste läbivaatamisega ning seotud pädevuse raames – mis ei jäta talle kaalutusõigust – otsuse tegemisega, mis seisneb vaid tuvastamises, kas olenevalt olukorrast on täidetud tingimused, et saada õigus ülemmäära kohaldamiseks. Nii ei ole BAFA-l otseselt 2012. aasta taastuvenergiaseaduse toimimisega kaasnevaid rahavoogusid, juurdepääsu nendele rahavoogudele ega võimalusi nende kontrollimiseks.
- 33 Siinkohal tuleb kõigepealt meelde tuletada, et ELTL artikli 107 lõikega 1 loetakse niivõrd, kui võrd see kahjustab liikmesriikide vahelist kaubandust, siseturuga kokkusobimatuks igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist.
- 34 ELTL artikli 107 lõike 1 kohaselt tuleb selle kokkusobimatuse tuvastamiseks kontrollida nelja tingimust. Esiteks peab olema tegemist sekkumisega riigi poolt või riigi ressurssidest. Teiseks peab sekkumine kahjustama liikmesriikidevahelist kaubandust. Kolmandaks peab sekkumine andma soodustatud isikule teatud eelise. Neljandaks peab sekkumine kahjustama konkurentsi või ähvardama seda teha (vt kohtuotsus, 15.7.2004, Pearle jt, C-345/02, EU:C:2004:448, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 35 Neist esimese tingimuse osas tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et riigiabiks ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses saab pidada vaid neid eeliseid, mis on otseselt või kaudselt antud riigi ressurssidest. Asjaolu, et selles sättes tehakse vahet „liikmesriigi poolt“ antaval abil ja „riigi ressurssidest“ antaval abil, ei tähenda, et kõik riigi poolt antud eelised kujutavad endast abi, olgu see siis riigi ressurssidest rahastatud või mitte, vaid üksnes soovib selle mõistega hõlmata vahetult nii riigi antud eeliseid kui ka neid eeliseid, mida antakse riigi poolt määratud või asutatud avalik-õigusliku või eraõigusliku isiku

kaudu (vt kohtuotsus, 13.3.2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, punkt 58 ja seal viidatud kohtupraktika). Järelikult võib ELTL artikli 107 lõikes 1 sätestatud keeld üldjuhul hõlmata ka abi, mida annavad riigi poolt abi haldamiseks asutatud või määratud avalik-õiguslikud või eraõiguslikud organisatsioonid (vt selle kohta kohtuotsus, 15.7.2004, Pearle jt, C-345/02, EU:C:2004:448, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 36 Selleks et eelist saaks siiski käsitleda riigiabina ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, peab see esiteks olema otseselt või kaudselt antud riigi ressurssidest ja teiseks peab see olema riigile omistatav (vt kohtuotsus, 15.7.2004, Pearle jt, C-345/02, EU:C:2004:448, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika). Kohtupraktika kohaselt on tegemist erinevate ja kumulatiivsete tingimustega (vt kohtuotsus, 5.4.2006, Deutsche Bahn vs. komisjon, T-351/02, EU:T:2006:104, punkt 103 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 37 Mis puudutab meetme riigile omistatavuse tingimust, siis tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb analüüsida, kas avaliku võimu kandjat tuleb pidada selle meetme võtmisega seotuks (vt selle kohta kohtuotsus, 19.12.2013, Association Vent De Colère! jt, C-262/12, EU:C:2013:851, punkt 17 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 38 Käesoleval juhul tuleb märkida, et kuigi Saksamaa Liitvabariik kinnitab, et vaidlustatud otsuses on asjaolusid ilmselgelt valesti hinnatud, puudutavad tema argumendid esimese väite raames eranditult 2012. aasta taastuenergiaseaduse toimimist ning riigi rolli selles süsteemis.
- 39 Nimelt tuleb tõdeda, et Saksamaa Liitvabariik piirdub oma esimese väite põhjendamisel sellega, et ta selgitab 2012. aasta taastuenergiaseaduse toimimist õigusnormide meelde tuletamise abil, kuid ei too välja ühtegi konkreetset elementi, millest oleks võimalik tuvastada kõnealuste mehhanismide kirjeldamisel faktiviga või nende analüüsimisel ilmset hindamisviga.
- 40 Lisaks, kuna Saksamaa Liitvabariik seab oma esimeses väites kahtluse alla 2012. aasta taastuenergiaseaduse riigile omistatavuse, tuleb tõdeda, et toetamise ja hüvitamise mehhanismid kehtestati käesolevas asjas seadusega, konkreetset juhul 2012. aasta taastuenergiaseadusega, mida tunnistab ka Saksamaa Liitvabariik, kui ta hagiavalduses viitab „kehtestatud õiguslikule raamistikule“. Neid mehhanisme tuleb seega eespool punktis 37 viidatud kohtupraktika kohaselt lugeda riigile omistatavateks.
- 41 Neil asjaoludel ja vastupidi Saksamaa Liitvabariigi väidetule ei ole vajalik põhjalikumalt analüüsida riigi rolli 2012. aasta taastuenergiaseaduse toimimisel, sest see küsimus puudutab hinnangu andmist tingimusele abi andmise kohta riigi ressurssidest ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, mida analüüsitakse kolmanda väite raames.
- 42 Järelikult tuleb esimene väide tagasi lükata.

Teine väide, et puudub hüvitamise erikorra seotud eelis

- 43 Saksamaa Liitvabariik väidab sisuliselt, et vaidlustatud otsuses on rikutud ELTL artikli 107 lõiget 1, kuna komisjon tõdes ekslikult, et hüvitamise erikorra loodi eelis suure elektritarbimisega tootmisettevõtjate kasuks. Käesolev väide jaguneb viieks osaks.
- 44 Kõigepealt tuleb sarnaselt komisjoni poolt tema kostja vastuses toodule märkida, et seisukohad, mille Saksamaa Liitvabariik teises väites esitas, puudutavad eranditult ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses niisuguse eelise olemasolu ennast, mis on suure elektritarbimisega tootmisettevõtjatel ja mis on seotud ainult hüvitamise erikorra, mitte aga küsimust sellise eelise valikulisuse kohta ega küsimust toetuskavaga seotud valikulise eelise olemasolu kohta, mis on küsimused, mida Üldkohtul ei tule seega analüüsida.

- 45 Peale selle on Üldkohtu arvates otstarbekas esimesena analüüsida esimest, teist ja viiendat väiteosa koos, teisena kolmandat väiteosa ning kolmandana neljandat väiteosa.

Esimene, teine ja viies väiteosa

- 46 Teise väite esimeses osas leiab Saksamaa Liitvabariik, et hüvitamise erikorraga ei anta eelist suure elektritarbimisega tootmisettevõtjatele, vaid selle eesmärk on hüvitada nende rahvusvahelise konkurentsivõime vähenemine, mis on iseäranis seotud asjaoluga, et kulud on märkimisväärselt madalamad teistes Euroopa Liidu riikides, sealhulgas liikmesriikides, kus samuti esineb kulude vähendamine suure elektritarbimisega tootmisettevõtjate puhul. Saksamaa Liitvabariik lisab, et kolmandates riikides ei ole sageli sarnaseid kulusid.
- 47 Teise väite teises osas kinnitab Saksamaa Liitvabariik, et suur hulk energiamahukaid sektoreid, nagu vase, terase, alumiiniumi ja nafta tootmine või töötlemine, on väga tugeva rahvusvahelise konkurentsivõime all. Nii ei anta hüvitamise erikorraga eelist, vaid hüvitatakse ebasoodne olukord, kuna nimetatud korra puudumisel oleksid ettevõtjad, kelle tootmise tingimused on iseäranis energiamahukad, väga ebasoodsas konkurentsivõimekorras võrreldes sama valdkonna ettevõtjatega, kes on asutatud teistes liikmesriikides või kolmandates riikides.
- 48 Teise väite viiendas osas märgib Saksamaa Liitvabariik, et hüvitamise erikord on põhjendatud eesmärgiga säilitada Saksamaa ettevõtjate konkurentsivõime iseäranis energiamahukates tootmistingimustes. Sellest aspektist on hüvitamise erikord oluline vahend, et tagada Saksamaa energiamahukatele ettevõtjatele samad konkurentsitingimused ning edendada üleminekut taastuvenergiaga varustamisele. Lisaks tõdeb Saksamaa Liitvabariik, et suure elektritarbimisega tootmisettevõtjad, kes on hüvitamise erikorra alusel soodustatud isikud ja peavad 2012. aasta taastuvenergiaseaduse § 41 lõike 1 punktis 2 ette nähtud menetluses tõendama, et neid on sertifitseeritud, mille käigus nende energiatarbimine tehti kindlaks ja seda hinnati, on kohustatud andma nõusoleku auditiga kaasnevate arvukate pingutuste tegemiseks. Vastavad nõuded toovad seega endaga kaasa märkimisväärsed kulud. Saksamaa Liitvabariigi hinnangul kujutab taastuvenergia lisatasu suurem vähendamine nendel juhtudel kohast hüvitist energiaressursside haldamisega seotud pingutuste eest, milleks on asjaomased ettevõtjad andnud nõusoleku.
- 49 Selles osas tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on abi mõiste üldisem kui toetuste mõiste, kuna see ei hõlma mitte üksnes sooritusi positiivses tähenduses – nagu toetused ise –, vaid ka riigi erinevas vormis sekkumisi, mis leevendavad ettevõtja eelarvet tavaliselt koormavaid kohustusi ja mis seetõttu ei ole küll toetused selle sõna kitsamas tähenduses, ent on siiski samalaadsed ja neil on samasugused tagajärjed (vt kohtuotsus, 7.3.2012, *British Aggregates vs. komisjon*, T-210/02 RENV, EU:T:2012:110, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 50 Selleks et meedet saaks kvalifitseerida riigiabiks ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, peab see eelkõige esiteks sisaldama eelist, mis võib olla erinevas vormis („ükskõik missugusel kujul“ antud abi), ning teiseks peab see eelis tulenema otse või kaudselt avalikest ressurssidest („liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest“ antud abi).
- 51 Nendest juhistest lähtuvalt tuleb kontrollida, kas taastuvenergia lisatasu ülemmäär, mis suure elektritarbimisega tootmisettevõtjatele kehtestati, viitab ise sellele, et kõnealustele suure elektritarbimisega tootmisettevõtjatele anti eelis ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.
- 52 Käesolevas asjas märkis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 65, et 2012. aasta taastuvenergiaseaduse §-dega 40 ja 41 kehtestati taastuvenergia lisatasu ülemmäär suure elektritarbimisega tootmisettevõtjatele ning sellega takistati põhivõrguettevõtjatel ja elektritarnijatel suure elektritarbimisega tootmisettevõtjalt taastuvenergia toetuseks mõeldud lisakulusid sisse nõuda.

- 53 Siinkohal tuleb sarnaselt komisjoniga vaidlustatud otsuses tõdeda, et 2012. aasta taastuenergiaseaduse §-ga 40 kehtestatakse piirang taastuenergia lisatasu summale, mida elektritarnijad võivad koguda energia suurtarbijatelt, nähes ette, et taotluse esitamise korral väljastab BAFA haldusakti, millega elektritarnijal keelatakse taastuenergia lisatasu kogusummat lõppkasutajale edasi kanda, kui viimane on suure elektritarbimisega tootmisettevõtja. 2012. aasta taastuenergiaseaduse §-ga 41 seatakse suure elektritarbimisega tootmisettevõtjate taastuenergia lisatasu sõltuvusse omakorda teatud tingimustest, mis peamiselt on seotud nende energiatarbimise suurusega.
- 54 Samuti tuleb toonitada, et selle järelduse ümberlõkkamiseks ei ole esitatud ühtki argumenti, kusjuures Saksamaa Liitvabariik tunnistab ise, et nende paragrahvide alusel kehtestatud korra eesmärk on piirata majanduslikku ülekoormust, mis suure elektritarbimisega tootmisettevõtjate jaoks on tingitud taastuenergia tootmise toetamisest, ning seega vähendatakse selle korraga makse, mida tavaliselt tasutakse ettevõtjate eelarvest.
- 55 Seega ei rikkunud komisjon õigusnormi, kui ta vaidlustatud otsuses järeldas, et 2012. aasta taastuenergiaseaduse §-dega 40 ja 41 kehtestatud hüvitamise erikorra abil vabastati suure elektritarbimisega tootmisettevõtjad koormusest, mida nad tavaliselt oleksid pidanud kandma, ning et järelikult on tuvastatud suure elektritarbimisega tootmisettevõtjatele antud eelis, mis tuleneb 2012. aasta taastuenergiaseadusega rakendatud mehhanismi pelgast kirjeldusest.
- 56 Vastavat järeldust ei sea kahtluse alla asjaolu, et hüvitamise erikorra abil kavatakse Saksamaa Liitvabariik hüvitada ebasoodsa konkurentsiolukorra. Selles osas piisab meenutusest, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei võta asjaolu, et liikmesriik püüab ühepoolsete meetmetega lähendada ühe kindla majandussektori konkurentsitingimusi teistes liikmesriikides kehtivatele konkurentsitingimustele, nendelt meetmetelt abi tunnuseid (vt kohtuotsus, 3.3.2005, Heiser, C-172/03, EU:C:2005:130, punkt 54 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 57 Seega tuleb teise väite esimene, teine ja viies osa tagasi lükata.

Kolmas väiteosa

- 58 Teise väite kolmandas osas kinnitab Saksamaa Liitvabariik, et kasutades hüvitamise erikorda selleks, et kehtestada ülemmäär suure elektritarbimisega tootmisettevõtjate poolt makstavatele lisatasudele, soovib Saksa seadusandja üksnes tasakaalustada ebasoodsaid struktuurseid olukordi, mistõttu on eelise hüpotees algusest peale välistatud. Siinkohal märgib Saksamaa Liitvabariik, et Üldkohus on juba otsustanud, et ebasoodsate struktuursete olukordade tasakaalustamine ei ole eelis ELTL artikli 107 lõikes 1 toodud abi mõiste tähenduses.
- 59 Selles osas olgu märgitud, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale loetakse riigiabiks selline sekkumine, mis oma vormist sõltumata võib otseselt või kaudselt soodustada ettevõtjaid või mida tuleb pidada majanduslikuks eeliseks, mida kasusaajast ettevõtja tavalistes turutingimustes ei oleks saanud (vt kohtuotsus, 2.9.2010, komisjon vs. Deutsche Post, C-399/08 P, EU:C:2010:481, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 60 Samuti tuleb meelde tuletada, et abimeetme aluseks olevatest põhjustest ei piisa, et meetme saaks juba eos jätta kvalifitseerimata „abiks“ ELTL artikli 107 tähenduses. Selle sätte lõige 1 ei tee riigi sekkumistel vahet nende põhjuste või eesmärkide alusel, vaid määratleb neid nende tagajärgede kaudu (vt kohtuotsus, 9.6.2011, Comitato „Venezia vuole vivere“ jt vs. komisjon, C-71/09 P, C-73/09 P ja C-76/09 P, EU:C:2011:368, punkt 94 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 61 Kõigepealt tuleb seega tõdeda, et 2012. aasta taastuenergiaseaduse §-dega 40 ja 41 kehtestatud hüvitamise erikorda ei saa jätta riigiabiks kvalifitseerimata üksnes asjaolu tõttu, et sellega kaotatakse suure elektritarbimisega tootmisettevõtjate puhul ebasoodne struktuuriline olukord.

- 62 Eeldades, et oma argumentidega soovib Saksamaa Liitvabariik tugineda kohtupraktikale hüvitamise puhul, mis on vastutatu teenuste eest, mida avaliku teenindamise kohustuse täitmiseks on üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise eest vastutavad ettevõtjad osutanud, siis tuleb märkida, et riigi vastav sekumine peab vastama 24. juuli 2003. aasta kohtuotsuses Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) välja töötatud kriteeriumidele, selleks et see ei kuuluks ELTL artikli 107 lõike 1 kohaldamisalasse (vt selle kohta kohtuotsus, 26.2.2015, Orange vs. komisjon, T-385/12, ei avaldata, EU:T:2015:117, punkt 43 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 63 Käesoleval juhul ei ilmne aga kohtuasja elementidest, et suure elektritarbimisega tootmisettevõtjatel lasuks üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise kohustus ning et nad peaksid täitma avaliku teenindamise kohustusi.
- 64 Pealegi tuleb tõdeda, et Saksamaa Liitvabariik ei leia oma teise väite kolmandas osas, et 24. juuli 2003. aasta kohtuotsusega Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) kehtestatud kriteeriumid oleksid kõnealuste meetmete puhul täidetud.
- 65 Seega tuleb teise väite kolmas osa tagasi lükata.

Neljas väiteosa

- 66 Teise väite neljandas osas leiab Saksamaa Liitvabariik, et hüvitamise erikord järgib maksevõime põhimõtet seeläbi, et energiamahukatele ettevõtjatele taastuenergia lisatasu vähendamise loodab Saksamaa valitsus, et nendel ettevõtjatel on võimalik edasi jääda Saksamaale ning sellega annavad nad taastuenergia lisatasule vähemalt teatud panuse.
- 67 Siinkohal tuleb kõigepealt märkida, et oma üldiste ja abstraktsete argumentidega „maksevõime põhimõtte“ järgimise kohta piirduv Saksamaa Liitvabariik sisuliselt seisukohaga, et kui suure elektritarbimisega tootmisettevõtjad oleksid koormatud taastuenergia lisatasuga täismääras, võiksid nad oma tootmise viia välismaale ning seetõttu ei osaleks nad enam kõnealusest lisatasust kogutavate vahendite rahastamises. Saksamaa Liitvabariik ei esita siiski tõendeid nende argumentide kinnitamiseks. Iseäranis ei tõenda ta, et ta võttis individuaalselt arvesse nende ettevõtjate rahalist olukorda, kes saavad taastuenergia lisatasu ülemmäärast kasu, ega ka seda, et ülemmäärata oleksid need ettevõtjad oma tootmise tegelikult riigist ära viinud.
- 68 Lisaks ei ole eeldusel, et oma argumentidega maksevõime põhimõtte kohta kavatses Saksamaa Liitvabariik viidata kohtupraktikale, mille kohaselt riigiabi mõiste ei hõlma riigi meetmeid, millega kehtestatakse ettevõtjate erinev kohtlemine ja mis on seega *a priori* valikulised, kui erinev kohtlemine tuleneb selle kohustuste süsteemi olemusest või ülesehitusest, millesse need meetmed kuuluvad (vt selle kohta kohtuotsus, 15.11.2011, komisjon ja Hispaania vs. Government of Gibraltar ja Ühendkuningriik, C-106/09 P ja C-107/09 P, EU:C:2011:732, punkt 145 ja seal viidatud kohtupraktika), need argumendid veenvad. Saksamaa Liitvabariik ei ole nimelt tõendanud, et ettevõtjate erinev kohtlemine kohustuste osas on kõnealuse süsteemi olemusest ja ülesehitusest lähtuvalt tõepoolest põhjendatud, nagu see on kohtupraktikas nõutud (vt selle kohta kohtuotsus, 15.11.2011, komisjon ja Hispaania vs. Government of Gibraltar ja Ühendkuningriik, C-106/09 P ja C-107/09 P, EU:C:2011:732, punkt 146 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 69 Seega tuleb teise väite neljas osa tagasi lükata.
- 70 Eespool toodud arvesse võttes tuleb teine väide hüvitamise erikorraga seotud eelise puudumise kohta tagasi lükata.

Kolmas väide, et riigi ressurssidest ei ole eelist rahastatud

- 71 Saksamaa Liitvabariik leiab sisuliselt, et vaidlustatud otsuses on rikutud ELTL artikli 107 lõiget 1, kuna komisjon leidis ekslikult, et 2012. aasta taastuenergiaseaduse toimimine eeldas riigi ressursside kasutamist, kuigi tema arvates ei kinnita 13. märtsi 2001. aasta kohtuotsuse PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160) järeldused, et käesolevas asjas on nii toetuskava kui ka hüvitamiskava puhul tegemist riigiabiga. 2012. aasta taastuenergiaseadus on sarnaselt sellega, mida Euroopa Kohus otsustas õigusnormide osas, mis olid asjakohased kohtuasjas, milles tehti 13. märtsi 2001. aasta kohtuotsus PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160), liikmesriigi õigusakt, mis esiteks kohustab eraõiguslikke elektrimüügiettevõtjaid ostma nende varustuspiirkonnas taastuenergiaallikatest toodetud elektrit miinimumhindadega, mis on kõrgemad kui sellist liiki elektri tegelik majanduslik väärtus, ning teiseks jaotab sellest kohustusest tuleneva rahalise koormuse nende elektrimüügiettevõtjate ja turustusahelas eespool asuvate eraõiguslike elektrivõrguettevõtjate vahel.
- 72 Esiteks kinnitab Saksamaa Liitvabariik, et 2012. aasta taastuenergiaseaduse süsteem ei ole kuidagi seotud riigieelarve või avalik-õigusliku üksusega, mistõttu on riigi ressursside kaasamine välistatud.
- 73 Siinkohal kinnitab ta kõigepealt, et 2012. aasta taastuenergiaseaduse süsteemi puudutavates õigusaktides ei ole ette nähtud taastuenergia jaoks abi rahastamist riigi ressurssidest ega abi riigile omistamist. Saksamaa Liitvabariik lisab, et tulenevalt kohtupraktikast säilib eraõiguslik laad sellistel riigi määratud maksetel isikute vahel, mis ei ole omistatavad riigi või muu avalik-õigusliku üksuse eelarvele ning mille puhul riik ei loobu ühestki oma vahendist, ükskõik mille raames see ka ei toimuks, nagu maksud, lõivud, tasud või muud maksed.
- 74 Edasi leiab Saksamaa Liitvabariik, et kohtupraktikast ilmneb ka, et makse, lõive ja lisatasusid iseloomustab asjaolu, et kogutud tulu läheb mis tahes kujul riigi või avalik-õigusliku üksuse eelarvesse. Sellega ei ole aga täpsemalt tegemist 2012. aasta taastuenergiaseaduse puhul. Põhivõrguettevõtja ei ole avalik-õiguslik üksus ning ressursid, mis neile kulude katmiseks makstakse, pärinevad taastuenergiaallikatest toodetud elektri müügist börsil, mis otseselt ega kaudselt ei vähenda kuidagi riigi tulu.
- 75 Saksamaa Liitvabariik kinnitab lõpuks, et asjaolu, et taastuenergia lisatasu ei ole seotud liidu või avalik-õigusliku üksuse eelarvega, tuleneb samuti asjaolust, et põhivõrguettevõtja võimalik üle- või puudujääk tuleb koos intressiga hüvitada järgmisel aastal taastuenergia lisatasu kindlaksmääramise käigus sarnaselt tsiviilõiguslikule nõudele hüvitada kulud. Selle aspekti kohta lisab ta, et võimalikud kohtuvaidlused, mis on tekkinud 2012. aasta taastuenergiaseaduse rahastamise süsteemi kohaldamisel võlgnetavatest summadest, kuuluvad tsiviilkohtute pädevusse, kuna haldusvõimul ei ole mingit mõju nende vaidluste läbivaatamisel.
- 76 Teiseks väidab Saksamaa Liitvabariik sisuliselt, et 2012. aasta taastuenergiaseaduse mehhanismiga ei ole ette nähtud, et riik teostaks järelevalvet taastuenergia lisatasust saadud ressursside kasutamise üle. Kuigi 2012. aasta taastuenergiaseaduses on küll sätestatud hulk järelevalveülesandeid, et kontrollida seadusest tulenevate nõuete täitmiseks eraõiguslike organisatsioonide poolt rakendatud mehhanismide korrakohasust, õiguspärasust ja nõuetekohast toimimist, on Saksamaa Liitvabariigi arvates samuti tõsi, et riiklikud organisatsioonid, kellel need ülesanded lasuvad, ei ole pädevad maksete või rahavoogude mõjutamiseks ning neil puudub õigus käsutada rahalisi vahendeid, mille on eraldanud süsteemis osalevad erinevad pooled. Peamiselt tugineb ta kohtuasjale milles tehti 15. juuli 2004. aasta kohtuotsus Pearle jt (C-345/02, EU:C:2004:448).
- 77 Kõigepealt kinnitab Saksamaa Liitvabariik, et BNetzA kontrolliülesanded puudutavad peamiselt seda, kas rakendatud on sätteid taastuenergia lisatasu kohta, mida elektritarnijad võisid lõpptarbijatelt nõuda. Saksamaa Liitvabariigi arvates võib BNetzA sekkuda vaid siis, kui taastuenergia lisatasu kindlaksmääramine läheb vastuollu kehtestatud normidega, näiteks niisuguste kulude hõlmamisel, mida ei saa lisada taastuenergia lisatasu hulka.

- 78 Edasi väidab Saksamaa Liitvabariik, et arvutusmeetodi kehtestamine seadusega ning läbipaistvuskohustused ja sellega seotud järelevalveõigused aitavad pelgalt vältida, et ettevõtja ei rikastuks keti mis tahes osas.
- 79 Lõpuks leiab Saksamaa Liitvabariik, et komisjon rikkus vaidlustatud otsuses õigusnormi, kui ta tõdes, et eraõigusliku rahavoo reguleerimine ja järelevalve kujutas endast riigiabi ELTL artikli 107 tähenduses. Siinkohal ta väidab, et Euroopa Kohus on otsustanud, et tegemist ei ole riigi ressurssidega, kui ressursside kasutamise mõjutamine riigi poolt on piisavalt välistatud.
- 80 Kolmandaks toonitab Saksamaa Liitvabariik, et kolmanda väite kahes esimeses osas kasutatud argumendid, mis peamiselt keskenduvad küsimusele, kas riigi ressursid on seotud toetuskava toimumisega, on analoogia alusel kohaldatavad hüvitamise erikorra suhtes.
- 81 Kõigepealt tuleb siinkohal esiteks meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt saab riigiabiks ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses pidada vaid neid eeliseid, mis on otseselt või kaudselt antud riigi ressurssidest. Nimelt tuleneb selle sätte sõnastusest endast ja ELTL artiklis 108 kehtestatud menetlusnormidest, et muudest vahenditest kui riigi ressursid antud eelised ei kuulu kõnealuste sätete kohaldamisalasse. Riigi poolt ja riigi ressurssidest antud abi eristamise eesmärk on hõlmata abi mõistega mitte üksnes riigi poolt otse antud abi, vaid ka abi, mida annavad avalik-õiguslikud või eraõiguslikud asutused, mille on määranud või loonud riik (vt selle kohta kohtuotsused, 22.3.1977, Steinike & Weinlig, 78/76, EU:C:1977:52, punkt 21, ja 17.3.1993, Sloman Neptun, C-72/91 ja C-73/91, EU:C:1993:97, punkt 19 ja seal viidatud kohtupraktika). Nimelt ei ole liidu õiguse kohaselt lubatav, et vaid asjaolu, et asutatakse iseseisvaid institutsioone, kes vastutavad abi andmise eest, võimaldaks kõrvale hoida riigiabieeskirjadest (kohtuotsus, 16.5.2002, Prantsusmaa vs. komisjon, C-482/99, EU:C:2002:294, punkt 23).
- 82 Teiseks tuleb toonitada, et selleks, et ühele või mitmele ettevõtjale antud eelist võiks käsitleda riigiabina ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, ei ole kõikide juhtumite puhul vaja kindlaks teha, et toimunud on riigi ressursside ülekandmine (vt kohtuotsus, 16.5.2002, Prantsusmaa vs. komisjon, C-482/99, EU:C:2002:294, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 83 Nimelt tuleb meelde tuletada et ELTL artikli 107 lõige 1 hõlmab kõiki rahalisi vahendeid, mida avalik võim võib reaalselt ettevõtjate toetamiseks kasutada, ilma et oleks oluline, kas need vahendid kuuluvad või ei kuulu püsivalt riigivara hulka. Järelikult, isegi juhul, kui kõnealusele meetmele vastavad summad ei ole alaliselt riigikassa käsutuses, piisab nende kvalifitseerimiseks riigi ressurssideks asjaolust, et need on pidevalt avaliku kontrolli all ja seega pädevatele riigiasutustele kättesaadavad (vt kohtuotsus, 16.5.2002, Prantsusmaa vs. komisjon, C-482/99, EU:C:2002:294, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 84 Käesoleval juhul leidis komisjon vaidlustatud otsuses, et 2012. aasta taastuvenergiaseadusega kehtestas Saksamaa Liitvabariik erimakse, taastuvenergia lisatasu, ning määratles selle eesmärgi – rahastada taastuvenergia ostmisel põhivõrguettevõtjate kantavate kulude ja selle elektri müümisest saadava tulu vahet. Komisjon leidis, et taastuvenergia lisatasu määra leidmiseks kasutatav arvutusmeetod on samuti määratud 2012. aasta taastuvenergiaseaduses nagu ka põhimõte, et puudu- ja ülejääki korrigeeritakse järgmisel aastal, mis tagab, et põhivõrguettevõtjad ei teeni kahjumit, kuid tähendab samal ajal, et nad ei saa lisatasust saadud tulu kasutada muuks kui taastuvenergia rahastamiseks. Komisjon järeldas sellest, et erinevalt olukorrast kohtuasjast, milles tehti 13. märtsi 2001. aasta kohtuotsus PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160), oli riik 2012. aasta taastuvenergiaseaduse raames andnud neile põhivõrguettevõtjatele taastuvenergia toetamise rahastamiseks nõutavad rahalised vahendid.
- 85 Selle järelduse põhjendamiseks tugines komisjon vaidlustatud otsuses neljale rühmale argumentidele.

- 86 Esiteks leidis komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 112–116, et kuna taastuenergia lisatasu kehtestas riik ning viimane määras põhivõrguettevõtjad haldama rahalisi vahendeid, siis ainuüksi asjaolust, et eelist ei rahastata otse riigieelarvest, ei piisa riigi ressursside kaasatuse võimaluse välistamiseks. Siinkohal väidab komisjon, et kohtupraktikas on välja kujunenud, et abi haldama määratud üksused võivad olla kas avalik-õiguslikud või eraõiguslikud asutused ning et järelikult ei välista see, et põhivõrguettevõtjad on eraõiguslikud ettevõtjad, ega ka asjaolu, et kogutud vahendid olid algselt eraõiguslikku päritolu, iseenesest riigi vahendite olemasolu.
- 87 Teiseks tugineb komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 117 ja 118 – ning selleks, et tõendada riigi ressursside kaasatust 2012. aasta taastuenergiaseadusega rakendatud süsteemi – põhivõrguettevõtja määramisele taastuenergia lisatasu haldajaks. Siinkohal jäi komisjon algatamisotsuses sõnastatud esialgsete seisukohtade juurde ning tõdes, et põhivõrguettevõtjad pidid:
- ostma oma piirkonnas toodetud taastuenergiat kas otse tootjalt, kui see on ülekandeliiniga vahetult ühendatud, või jaotusvõrguettevõtjatelt soodushinnaga või maksma turupreemiat (selle tulemusena on taastuenergia ja 2012. aasta taastuenergiaseadusega ette nähtud toetuse finantskoormus kõigi nelja põhivõrguettevõtja tasandil tsentraliseeritud);
 - kohaldama „taastuenergia privileegi“ seda nõudvate tarnijate suhtes, kes täidavad 2012. aasta taastuenergiaseaduse § 39 lõikes 1 sätestatud asjaomaseid tingimusi;
 - ühtlustama omavahel taastuenergia kogust nii, et igaüks neist ostab taastuenergiat samasuguses proportsioonis;
 - müüma taastuenergiat hetketurul vastavalt 2012. aasta taastuenergiaseaduses ja selle rakendussätetes määratletud eeskirjadele, kusjuures müüa võib ühiselt;
 - arvutama ühiselt taastuenergia lisatasu, mis peab olema iga Saksamaal tarbitud KWh kohta sama, kui taastuenergia müügist saadud tulude ja taastuenergia ostmisega seotud kulude vahe;
 - avaldama ühiselt taastuenergia lisatasu ühisel veebisaidil kindlal kujul;
 - avaldama taastuenergia kohta koondteabe;
 - võrdlema prognoositud taastuenergia lisatasu konkreetse aasta tegeliku lisatasuga, ja kohandama lisatasu järgmiseks aastaks;
 - avaldama prognoosid mitme aasta kohta ette;
 - koguma taastuenergia lisatasu elektritarnijatelt;
 - (igaüks eraldi) hoidma 2012. aasta taastuenergiaseadusega seotud kõiki (kulude ja tulude) rahavoogusid eraldi pangakontodel.
- 88 Komisjon järeldas sellest, et põhivõrguettevõtjad ei rahulda üksnes omavahelisi eraõiguslikke nõudeid, vaid täidavad oma 2012. aasta taastuenergiaseadusest tulenevaid võlaõiguslikke kohustusi.
- 89 Kolmandaks leidis komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 119–122, et riik jälgib põhivõrguettevõtjaid taastuenergia lisatasu haldamisel rangelt. Komisjoni sõnul tegeleb nimetatud jälgimisega BNetzA, kellel on ka vajalik täitmisele pööramise õigus. Komisjoni andmetel jälgib BNetzA eelkõige seda, kuidas põhivõrguettevõtjad müüvad hetketurul taastuenergiat, mille eest makstakse soodushinda, ning kontrollib, kas põhivõrguettevõtjad määravad, kehtestavad ja avaldavad taastuenergia lisatasu nõuetekohaselt, kas põhivõrguettevõtjad võtavad elektritarnijatelt nõuetekohaselt taastuenergia lisatasu, kas põhivõrguettevõtjatele makstakse nõuetekohaselt

soodushinda ja preemiat ning kas taastuenergia lisatasu vähendatakse vaid elektritarnijatele, kes täidavad 2012. aasta taastuenergiaseaduse § 39 tingimusi. Komisjon leidis samuti, et BNetzA saab põhivõrguettevõtjalt teavet taastuenergia toetuse ja tarnijatega arveldamise kohta ning et lõpuks võib BNetzA määrata trahve ja võtta vastu otsuseid, sealhulgas taastuenergia lisatasu määra mõjutavaid otsuseid.

- 90 Neljandaks tõdes komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 123–138, et 2012. aasta taastuenergiaseaduse toimimise raames leiab aset üldine riiklik kontroll, mis tuleneb sellest, et riik korraldab rahaliste vahendite ülekandmise õigusaktide abil ja määrab eesmärgid, milleks neid rahalisi vahendeid võib kasutada. Komisjon, kes tugineb muu hulgas kohtuasjale, milles 19. detsembril 2013 tehti kohtuotsus Association Vent De Colère! jt (C-262/12, EU:C:2013:851), leiab, et otsustav tõik on see, et riik on loonud süsteemi, kus põhivõrguettevõtjate kulud hüvitatakse täielikult taastuenergia lisatasust ja kus elektritarnijad on volitatud taastuenergia lisatasu lõpptarbijatele edasi kandma. Siinkohal märkis komisjon, et riigi kontroll ressursside üle ei tähenda, et asjaomaste ressurssidega seotud sissetulevad ja väljuvad rahavood peaksid kajastuma riigieelarves, vaid riigi poolt ressursside kontrollimiseks on piisav, kui nagu käesoleval juhul riik reguleerib täielikult seda, mis peaks juhtuma taastuenergia lisatasu kontrol puudu- või ülejäägi tekkimisel.
- 91 Käesoleval juhul tuleb Saksamaa Liitvabariigi esitatud argumentidest lähtuvalt kontrollida, kas komisjon leidis vaidlustatud otsuses õigesti, et 2012. aasta taastuenergiaseadus hõlmab riigi ressursse ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.
- 92 Kõigepealt tuleb märkida, et vaidlus puudub asjaolu üle, nagu on meelde tuletatud eespool punktides 2–12, et taastuenergia lisatasu, mida koguvad ja haldavad põhivõrguettevõtjad, eesmärk on lõpuks katta 2012. aasta taastuenergiaseaduses ette nähtud soodushindade ja turupreemiaga kaasnevaid kulusid, tagades taastuenergia tootjatele nende toodetud elektrile turuhinnast kõrgema hinna. Seega tuleb tõdeda, et taastuenergia lisatasu on peamiselt tingitud riigi poolt seadusega kindlaks määratud avalikust poliitikast, millega toetatakse taastuenergia tootjaid.
- 93 Esiteks tuleb märkida, et põhivõrguettevõtjatele on käesolevas asjas tehtud 2012. aasta taastuenergiaseadusega ülesandeks hallata taastuenergiaallikatest toodetud energia toetamise süsteemi. Nagu komisjon õigesti tõdes (vt eespool punktid 87 ja 88), antakse siinkohal 2012. aasta taastuenergiaseadusega selgelt põhivõrguettevõtjatele hulk kohustusi ja õigusi sellest seadusest tulenevate mehhanismide rakendamiseks, mistõttu põhivõrguettevõtjad on selles seaduses ette nähtud süsteemi toimimise keskpunktis. Selle süsteemi juhtimise ja haldamise ülesanded, mis muu hulgas on ette nähtud 2012. aasta taastuenergiaseaduse §-des 34–39, on oma mõju poolest sarnased riigi antud kontsessiooniga. Nimelt tuleb märkida, et 2012. aasta taastuenergiaseaduse toimimisega seotud rahalisi vahendeid kasutatakse eranditult avalikes huvides vastavalt eelnevalt Saksa seadusandja poolt kindlaks määratud korrale. Need rahalised vahendid, mis seisnevad lisakuludes, mis kantakse üle lõpptarbijatele ja mida elektritarnijad maksavad põhivõrguettevõtjatele taastuenergia eest, mille hind ületab turult ostetud elektri hinda, ei liigu otse lõpptarbijalt taastuenergia tootjatele, see tähendab, et vahendid ei liigu iseseisvate ettevõtjate vahel, vaid selleks on nõutav niisuguste vahendajate sekkumine, kes konkreetset tegelevad nende kogumise ja haldamisega. Iseäranis tuleb toonitada, et neid rahalisi vahendeid ei kanta põhivõrguettevõtja üldisesse eelarvesse ega jäeta nende vabasse kasutusse, vaid need kantakse eraldi raamatupidamisse ning muid eesmärke välistades kasutatakse eranditult vaid toetamis- ja hüvitamiskorra rahastamiseks. Vastupidi Saksamaa Liitvabariigi väidetele on põhivõrguettevõtjate olukorral kõnealuses kohtuasjas ühised punktid Samenwerkende ElektricitätsProduktiebedrijven NV olukorraga kohtuasjas, milles tehti 17. juuli 2008. aasta kohtuotsus Essent Netwerk Noord jt (C-206/06, EU:C:2008:413), ning Abwicklungsstelle für Ökostrom AG olukorraga kohtuasjas, milles tehti 11. detsembri 2014. aasta kohtuotsus Austria vs. komisjon (T-251/11, EU:T:2014:1060).

- 94 Seega tuleb tõdeda, et taastuenergia lisatasust saadavad ja põhivõrguettevõtjate poolt ühiselt hallatavad rahalised vahendid jäävad avaliku võimu valitseva mõju alla, kuna neid reguleerivad õigus- ja haldusnormid võimaldavad põhivõrguettevõtjaid koos samastada üksusega, kes täidab riigi antud kontsessiooni.
- 95 Teiseks tuleb tõdeda, et käesoleval juhul kõne all olevad vahendid, mis tulenevad taastuenergia lisatasust ning mis on ette nähtud nii taastuenergia toetamise kava rahastamiseks kui hüvitamiskava rahastamiseks, saadakse tasudest, mis 2012. aasta taastuenergiaseadusega lõpuks jäetakse eraõiguslike isikute kanda. 2012. aasta taastuenergiaseaduse §-is 37 on põhjusel, et selle seadusega on kõikide pingetasemete võrguettevõtjatele pandud kohustus kanda taastuenergia tootjatele täiendav tasu või turupreemia, põhivõrguettevõtjatele ette nähtud võimalus kehtestada hinnalisa tarnijatele, kes võivad selle hiljem edasi kanda lõppklientidele vastavalt seadusandja poolt kindlaks määratud korrale, arvestades iseäranis arvete läbipaistvust. Vaidlus puudub selles, et elektritarnijad kannavad taastuenergia lisatasust tuleneva finantskoormuse praktikas edasi lõppklientidele (vt eespool punkt 9), püüdes tagasi nõuda kulu, mis on tingitud selle kohustusega seotud kulutustest. Lisaks tuleb märkida, et nimetatud tasu, mille puhul kohaldatakse suure elektritarbimisega tootmisettevõtjate suhtes ülemmäära kooskõlas eespool punktis 11 meenutatud korraga, moodustab – nagu Saksamaa Liitvabariik tunnistas kohtuistungil – keskmise lõpptarbijaja arve kogusummast 20%–25%. Arvestades tasu suurust, tuleb selle edasikandmine lõpptarbijatele seega lugeda Saksa seadusandja ette nähtud ja korraldatud tagajärjeks. Järelikult on nimelt 2012. aasta taastuenergiaseaduse tõttu elektri lõpptarbijad *de facto* sunnitud tasuma seda hinnalisa või lisakulu. Tegemist on koormusega, mille riik on pannud taastuenergia tootjate toetamise poliitika raames ning mis on selle mõju poolest sarnane maksuga, mida kogutakse elektrienergia tarbimiselt Saksamaal. Kõnealuse koormuse paneb nimelt avalik võim avalikes huvides – nimelt kliima- ja keskkonnakaitse eesmärgil, millega tagatakse energiatarnimise kestev areng ja arendatakse taastuenergia tootmistehnoloogiaid – ning kooskõlas objektiivse kriteeriumiga elektri mahu alusel, mis tarnijad edastavad oma lõppklientidele (vt analoogia alusel kohtuotsus, 17.7.2008, Essent Netwerk Noord jt, C-206/06, EU:C:2008:413, punktid 43–47). Nagu komisjon toonitab vaidlustatud otsuse põhjenduses 99, on lisaks eelise saaja, rahastamiskõlblikkuse kriteeriumide ja toetuse taseme määramisele riik andnud ka rahalised vahendid taastuenergia toetamise kulude katmiseks. Erinevalt faktilistest asjaoludest kohtuasjas, milles tehti 30. mai 2013. aasta otsus Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE (C-677/11, EU:C:2013:348), ei ole ka Saksamaa Liitvabariik väitnud – ning selle kohta puuduvad andmed ka kohtutoimikus –, et kõnealuse meetme abil maksustamise initsiatiiv tuli maksukohustuslaseks olevalt poolelt, ega seda, et põhivõrguettevõtjad tegutsesid vaid vahendina skeemis, mille need üksused ise olid ette näinud, ega seda, et nad ise otsustasid sel viisil saadud rahaliste vahendite kasutamise üle.
- 96 Seega tuleb kõnealused rahalised vahendid, mis saadakse taastuenergia lisatasust, kogutakse elektri lõpptarbijatelt ning mille alus on 2012. aasta taastuenergiaseadusega kõikide pingetasemete võrguettevõtjatele pandud kohustus tasuda taastuenergia tootjatele lisatasu või turupreemiat, kvalifitseerida maksuga sarnasteks rahalisteks vahenditeks, mis eeldab riigi ressursse (vt analoogia alusel kohtuotsused, 17.7.2008, Essent Netwerk Noord jt, C-206/06, EU:C:2008:413, punkt 66, ning 11.12.2014, Austria vs. komisjon, T-251/11, EU:T:2014:1060, punkt 68). Igal juhul ei saa neid rahalisi vahendeid liigitada põhivõrguettevõtja omavahenditeks, mille jaoks on riik seadusega lihtsalt ette näinud konkreetse kasutusala, sest need vahendid ei ole kunagi – nagu komisjon toonitab vaidlustatud otsuse põhjenduses 128 – olnud põhivõrguettevõtjate vabas kasutuses.
- 97 Samuti tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktikast selgub, et selleks et maksu saaks käsitada abimeetme lahutamatu osana, peab asjakohaste siseriiklike õigusnormide kohaselt maksu ja abi vahel olema selline kohustuslik sihtotsarvet määrav seos, mille kohaselt kasutatakse maksust saadavat tulu tingimata abi rahastamiseks (vt selle kohta kohtuotsus, 15.6.2006, Air Liquide Industries Belgium, C-393/04 ja C-41/05, EU:C:2006:403, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika). Käesoleval juhul puudub vaidlus selles, et põhivõrguettevõtjate poolt taastuenergia lisatasu kaudu kogutud maksu ning taastuenergia tootmise toetamiseks mõeldud abi vahel on tuvastatud selline seos.

- 98 Mis puudutab 13. märtsi 2001. aasta kohtuotsust *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160), millele Saksamaa Liitvabariik tugineb, siis tuleb märkida, et välistamaks kvalifitseerimist riigiabiaks ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, võttis Euroopa Kohus sisuliselt aluseks asjaolu, et selles kohtuasjas vaadeldav Saksa õigusakt, millega esiteks pandi eraõiguslikele elektrimüügiettevõtjatele kohustus osta taastuenergiat hindadega, mis on kõrgemad selle tegelikust majanduslikust väärtusest, ning teiseks jaotati sellest tulenev finantskoormus elektrimüügiettevõtjate ja ahelas eelnevate erakapitalil põhinevate elektrivõrguettevõtjate vahel, ei sisaldanud elemente, millest oleks saanud järeldada, et toimus riigi ressursside otsene või kaudne ülekandmine. Neil asjaoludel otsustas Euroopa Kohus, et asjaolu, et nimetatud õigusaktiga antakse taastuenergiat tootvatele ettevõtjatele vaieldamatu eelis, ja asjaolu, et niisugune eelis tuleneb avaliku võimu sekkumisest, ei ole piisavad kõnealuse meetme abina määratlemiseks.
- 99 Siiski ilmneb 13. märtsi 2001. aasta otsuse *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160) aluseks olnud kohtuasja faktilise raamistiku analüüsist, et erinevalt käesoleva menetluse esemeks olevast Saksamaa meetmest ei näinud Saksa seaduses sätestatud mehhanism ette ei lisakulude sõnaselget edasikandmist lõpptarbijatele ega selliste vahendajate sekkumist, kes koguvad või haldavad summasid, mis kujutavad endast abi, ning järelikult ei näinud ette üksusi, mis oma struktuurilt või rollilt on sarnased kõigi põhivõrguettevõtjatega koos.
- 100 Erinevalt käesolevast juhtumist seisnes 13. märtsi 2001. aasta kohtuotsuses *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160) Euroopa Kohtu analüüsitud eelis selles, et puudutatud ettevõtjatele tagati võimalus edasi müüa kogu taastuenergia, ja selles, et müügihind ületas turuhinna, ilma et rakendatud oleks hinnalisa rahastamise korda niisuguse lisatasu abil, mis on sarnane elektri tarbimise maksuga ning mille suurus on identne iga lõppkliendile tarnitud elektrienergia KWh-ga.
- 101 Lisaks ei olnud kohtuasjas, milles tehti 13. märtsi 2001. aasta kohtuotsus *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160), eraõiguslikud ettevõtjad asjaomase liikmesriigi poolt volitatud – nagu käesolevas kohtuasjas – riigi ressursse haldama, vaid neile oli kehtestatud üksnes ostukohustus, mida nad pidid täitma oma rahalistest vahenditest (vt selle kohta kohtuotsus, 19.12.2013, *Association Vent De Colère!* jt, C-262/12, EU:C:2013:851, punkt 35). Käesolevas kohtuasjas puudub vaidlus selles, et taastuenergia tootjatele täiendava tasu maksmise kohustust, mis lasub põhivõrguettevõtjatel, ei täideta nende omavahendite arvel, vaid vahenditest, mis saadakse taastuenergia lisatasust, mida haldavad põhivõrguettevõtjad ning mida eranditult kasutatakse 2012. aasta taastuenergiaseadusega rakendatud toetamise ja hüvitamise kava rahastamiseks.
- 102 Niisiis ei saa vahendeid, mis olid kõne all kohtuasjas, milles tehti 13. märtsi 2001. aasta kohtuotsus *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160), pidada riigi ressursiks, kuna need ei olnud ühelgi hetkel avaliku võimu kontrolli all ega esinenud ühtegi liikmesriigi poolt kehtestatud ja reguleeritud mehhanismi – nagu on käesolevas asjas – sellest ostukohustusest tulenevate lisakulude hüvitamiseks, mille kaudu riik tagab nendele eraõiguslikele ettevõtjatele nimetatud lisakulude täies ulatuses katmise (vt selle kohta kohtuotsus, 19.12.2013, *Association Vent De Colère!* jt, C-262/12, EU:C:2013:851, punkt 36).
- 103 Pealegi ilmneb ka selle kohtuasja faktilise raamistiku analüüsist, milles tehti 13. märtsi 2001. aasta kohtuotsus *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160), et erinevalt käesoleva menetluse esemeks olevast Saksa meetmest ei olnud kõnealuse Saksa seadusega loodud süsteemi puhul ette nähtud hüvitamise erikorraga sarnast mehhanismi, millega oleks ülemmäär kehtestatud taastuenergia lisatasule, mida elektritarnijad oleksid saanud suure elektritarbimisega tootmisettevõtjatele edasi kanda.
- 104 Eespool toodust ilmneb, et käesolevas kohtuasjas kõne all oleval juhtumil Saksamaa Liitvabariigi rakendatud süsteem erineb oluliselt süsteemist kohtuasjas, milles tehti 13. märtsi 2001. aasta otsus *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160), oluliselt eelkõige kõnealuste vahendite haldamise, kasutamise, ulatuse ja omistamise tingimuste poolest.

- 105 Kolmandaks ei ole küll vaidlust selles, et põhivõrguettevõtjad on organisatsioonid, millest enamiku moodustavad eraõiguslikud aktsiaseltsid. Siiski ei saa seda käesoleva juhtumi erilistel asjaoludel pidada piisavaks, et ümber lükata järeldus, et 2012. aasta taastuenergiaseadusest tulenevate meetmete võtmiseks kaasati riigi ressursse.
- 106 Nagu on märgitud eespool punktides 93 ja 94, lasub põhivõrguettevõtjatel lisaks oma põhitegevusest tulenevatele ülesannetele kohustus hallata taastuenergia tootmise toetamise süsteemi. Nagu komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 107 meenutab, kontrollitakse neid selle ülesande täitmisel, mistõttu nad ei saa kasutada kõnealuse meetme käigus laekunud rahalisi vahendeid, mis meetmega seotud tarnijad on neile tasunud, muul otstarbel kui Saksa seadusandja ette nähtud eesmärkidel. Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et 2012. aasta taastuenergiaseadusest tulenevate ülesannete täitmisel, mis lasuvad põhivõrguettevõtjatel, ei ole nende tegevus omane ettevõtjale, kes vabalt tegutseb turul kasumi teenimise eesmärgil, vaid seda tegevust on piiranud Saksa seadusandja, kes on selle piiritlenud nimetatud ülesannete täitmisega.
- 107 Sellega seoses olgu lisatud, et põhivõrguettevõtjad on kohustatud haldama kõnealuse meetme alusel saadud rahalisi vahendeid spetsiaalselt selleks ette nähtud pangakontol, mida riigiasutused saavad kontrollida, nagu nähtub eelkõige 2012. aasta taastuenergiaseaduse §-st 61. Kui seda analüüsida põhivõrguettevõtjatele 2012. aasta taastuenergiaseadusega antud eripädevuse ja -kohustustega, on see täiendav kaudne tõend selle kohta, et tegemist ei ole rahaliste vahenditega, mis vastavad erasektoris kuuluvatele tavapärastele ressurssidele, mis täies ulatuses on neid haldava ettevõtja käsutuses, vaid eriresurssidega, mille kasutamise rangelt määratletud eesmärkidel on Saksa seadusandja eelnevalt ette näinud (vt analoogia alusel kohtuotsus, 27.1.1998, *Ladbroke Racing vs. komisjon*, T-67/94, EU:T:1998:7, punktid 106–108).
- 108 Mis täpsemalt puudutab põhivõrguettevõtjate kontrollimist riigiasutuste poolt, siis toimub see mitmel tasandil. Esiteks on kontrolli teostaja BNetzA. 2012. aasta taastuenergiaseaduse § 61 alusel peab BNetzA nimelt oma järelevalveülesannete täitmisel kontrollima, kas põhivõrguettevõtjad turustavad taastuenergiat kooskõlas 2012. aasta taastuenergiaseaduse § 37 sätetega ning kas nad määravad, kehtestavad, avaldavad ja arvetega elektritarnijatelt koguvad taastuenergia lisatasu kooskõlas õigus- ja haldusnormidega.
- 109 Teiseks esitatavad põhivõrguettevõtjad 2012. aasta taastuenergiaseaduse § 48 alusel BNetzA-le hüvitamismehhanismis kasutatavad andmed.
- 110 Ent sellise range kontrolli olemasolu selle üle, kas põhivõrguettevõtjate tegevus on kooskõlas ette nähtud õigusliku raamistikuga, isegi kui kontrolli teostatakse tagantjärele, on osa 2012. aasta taastuenergiaseadusega ette nähtud tervikstruktuuri üldloogikast. Kõnealune kontroll kinnitab niisiis järeldust, mis on tuletatud nende ettevõtjatele antud pädevusest ning tehtud nende ülesandeid ja kohustusi arvestades, mille kohaselt põhivõrguettevõtjad ei tegutse enda arvel ja vabalt, vaid riigi vahenditest antava abi haldajana. Isegi kui eeldada, et see kontroll põhivõrguettevõtjate üle ei avalda otsest mõju kõnealuste vahendite igapäevasele haldamisele, on ka tõsi, et tegemist on siiski täiendava elemendiga, mille eesmärk on tagada, et põhivõrguettevõtjate tegevus jääks 2012. aasta taastuenergiaseadusega ette nähtud raamidesse.
- 111 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et komisjon on õigesti leidnud vaidlustatud otsuse põhjenduses 138, mida tuleb vaadelda otsuse põhjenduste 98–137 kontekstis, et 2012. aasta taastuenergiaseaduse §-dega 16–33i taastuenergia tootjate jaoks soodushindade ja turupreemia kujul ette nähtud eelis on käesoleval juhul samastatav riigivõimu poolt kindlaksmääratud ja riiklikke ressursse sisaldava maksuga, kuna riik korraldab rahaliste vahendite ülekandmise õigusaktide abil ja määrab eesmärgid, milleks neid rahalisi vahendeid võib kasutada.

- 112 Vastav järeldus kehtib ka nendele energia suurtarbijatele antud eelise suhtes, kes on suure elektritarbimisega tootmisettevõtjad, kuna 2012. aasta taastuenergiaseaduses ette nähtud hüvitamise mehhanism kujutab endast – nagu komisjon õigesti märkis vaidlustatud otsuse põhjenduses 114 – põhivõrguettevõtjate jaoks lisakoormust. Taastuenergia lisatasu suuruse mis tahes vähendamine toob nimelt täpsemalt kaasa selle, et suure elektritarbimisega tootmisettevõtjatelt elektritarnijate poolt kogutavad summad vähenevad, ning seda võib lugeda põhjuseks, mis viib põhivõrguettevõtjate tulude vähenemiseni. Siiski jäetakse vastav kahjum seejärel teiste tarnijate ja tegelikult teiste lõppklientide kanda, selleks et korvata sel viisil tekkinud kahjumit, nagu seda kinnitas ka Saksamaa Liitvabariik kohtuistungil vastuses Üldkohtu esitatud küsimusele. Nii osaleb keskmine lõpptarbija Saksamaal teatud ulatuses nende suure elektritarbimisega tootmisettevõtjate subsideerimisega, kelle suhtes kehtib taastuenergia lisatasu ülemmäär. Pealegi, asjaolu, et elektrienergia lõpptarbijad, kes ei ole suure elektritarbimisega tootmisettevõtjad, peavad kandma lisakulusid, mis kaasnevad viimastele kohaldatava taastuenergia lisatasu ülemmääraga, kujutab endast taas täiendavat kaudset tõendit, kui seda analüüsida koos eelneva arenguga, mille kohaselt on taastuenergia lisatasust saadavad rahalised vahendid eriressursid, mis vastavad elektri tarbimise maksule ja mille kasutamise rangelt määratletud eesmärkidel on Saksa seadusandja eelnevalt ette näinud avaliku poliitika, mitte aga erainitsiatiivi elluviimise käigus.
- 113 Neid järeldusi ei lükka ümber muud Saksamaa Liitvabariigi esitatud argumendid.
- 114 Kuna Saksamaa Liitvabariik leiab oma argumentides, et käesoleva kohtuasja faktilised ja õiguslikud asjaolud on väidetavalt sarnased selle kohtuasja omadega, milles tehti 30. mai 2013. aasta otsus *Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE* (C-677/11, EU:C:2013:348), siis tuleb tõdeda, et need asjaolud erinevad kõnealuse juhtumi omadest.
- 115 Kohtuasjas, milles tehti 30. mai 2013. aasta kohtuotsus *Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE* (C-677/11, EU:C:2013:348), puudutas Euroopa Kohtule esitatud küsimus seda, kas riigiabi sätteid arvesse võttes on õiguspärane niisugune pädevate siseriiklike ametivõimude otsus, millega kohustuslikult laiendatakse kõigile kalkuniliha tootmise ja kalkunikasvatuse põllumajandussektori ettevõtjatele kõnealust sektorit esindavas tootmisharudevahelises organisatsioonis sõlmitud kokkulepet, millega kehtestatakse nimetatud organisatsiooni poolt võetud ühiste meetmete rahastamiseks makse.
- 116 Euroopa Kohus tõdes 30. mai 2013. aasta kohtuotsuse *Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE* (C-677/11, EU:C:2013:348) punktis 36, et siseriiklikud ametivõimud ei saa tõhusalt kasutada kõnealustest maksetest saadud vahendeid teatud ettevõtjate toetamiseks, kuna asjaomane tootmisharudevaheline organisatsioon otsustab ise, kuidas kasutada neid ressursse, mis on täielikult suunatud tema enda kindlaks määratud eesmärkide saavutamisele.
- 117 Seevastu on käesolevas kohtuasjas vaieldamatult nii, et põhivõrguettevõtjad ei saa vabalt otsustada, kuidas kasutada taastuenergia lisatasust saadud vahendeid ning vajaduse korral eraldada need eesmärkideks, mille nad ise kindlaks määravad. 2012. aasta taastuenergiaseadusest tulenevalt peavad põhivõrguettevõtjad taastuenergia lisatasu haldama ainsa sihiga maksta taastuenergia tootjatele hüvitist. Sellega seoses peavad nad hoidma 2012. aasta taastuenergiaseadusega seotud kõiki (kulude ja tulude) rahavoogusid oma raamatupidamisest eraldatud pangakontodel ning võrdlema saadud taastuenergia lisatasu konkreetse aasta tegeliku lisatasuga, selleks et kohandada lisatasu järgmiseks aastaks, millega välistatakse 2012. aasta taastuenergiaseadusega seotud rahavoogude haldamiseks kasutatud pangakonto üle- või puudujääk. Seega ei ole käesolevas kohtuasjas võimalik väita, et 2012. aasta taastuenergiaseadusega taotletavad eesmärgid, nimelt peamiselt taastuenergia tootjate, aga ka suure elektritarbimisega tootmisettevõtjate toetamine, määrataks erinevalt olukorrast kohtuasjas, milles tehti 30. mai 2013. aasta kohtuotsus *Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE* (C-677/11, EU:C:2013:348), täielikult kindlaks riigi poolt tema enda initsiatiivil vastu võetud õigus- ja haldusaktide alusel.

- 118 Seega asjaolu, et riigil puudub tegelik juurdepääs taastuenergia lisatasust saadud ressurssidele selles mõttes, et neid ei kanta edasi riigieelarve kaudu, ei muuda käesolevas asjas kuidagi seda, et riigil on valitsev mõju nende vahendite kasutamise üle, ega viimase võimet tänu eelnevalt 2012. aasta taastuenergiaseaduse vastuvõtmisele otsustada järgitavate eesmärkide üle ning tervikuna nende vahendite kasutamise üle.
- 119 Mis puudutab 14. jaanuari 2015. aasta kohtuotsust Eventech (C-518/13, EU:C:2015:9) ja 16. aprilli 2015. aasta kohtuotsust Trapeza Eurobank Ergasias (C-690/13, EU:C:2015:235), millele Saksamaa Liitvabariik viitas oma repliigis, siis tuleb märkida, et nendes otsustes leidis Euroopa Kohus, et ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses riigiabi olemasolu tuvastamiseks peab komisjon tõendama piisavalt otsest seost ühelt poolt kasusaajale antud eelise ja teiselt poolt riigieelarve vähenemise või eelarvel lasuvate kohustuste piisavalt konkreetse majandusliku riski vahel.
- 120 Siiski tuleb 14. jaanuari 2015. aasta kohtuotsuse Eventech (C-518/13, EU:C:2015:9) ning 16. aprilli 2015. aasta kohtuotsuse Trapeza Eurobank Ergasias (C-690/13, EU:C:2015:235) osas tõdeda, et need puudutavad erinevaid faktilisi asjaolusid. Pealegi on Euroopa Kohus juba otsustanud, et mõiste „abi“ hõlmab tingimata selliseid eeliseid, mis otseselt või kaudselt on antud riigi ressurssidest või mis tekitavad lisakulutusi riigile või sel eesmärgil määratud või asutatud organisatsioonidele (vt kohtuotsus, 1.12.1998, Ecotrade, C-200/97, EU:C:1998:579, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika). Siinkohal selgub eespool punktis 35 meelde tuletatud väljakujunenud kohtupraktikast, et eristada ei saa olukorda, kus abi annab otse riik, olukorrast, kus abi antakse riigi poolt määratud või asutatud avalik-õigusliku või eraõigusliku isiku kaudu. Kuna käesolevas kohtuasjas määrati põhivõrguettevõtjad ühiselt haldama taastuenergia lisatasu ning kuna nad peavad haldama rahavoogusid, mis tekivad 2012. aasta taastuenergiaseadusega kehtestatud mehhanismide toimimise tagajärjel, ei saa Saksamaa Liitvabariigi argumentidega, et kava taastuenergia tootmise toetamiseks ei koorma riigieelarvet, välistada riigi ressursside olemasolu käesolevas kohtuasjas.
- 121 Neid järeldusi ei lükka ümber ka muud Saksamaa Liitvabariigi esitatud väited.
- 122 Kõigepealt tuleb tagasi lükata seisukoht, et riigieelarvesse ei saa mingil juhul kanda võimalikku enamlaekunud taastuenergia lisatasu. 2012. aasta taastuenergiaseaduse enese kohaldamisest küll nähtub, et igal juhul ja nagu pooled ühel meelel tunnistavad, tuleb põhivõrguettevõtjate võimalik üle- või puudujääk, mis on tingitud taastuenergia lisatasust, koos intressiga hüvitada järgneval aastal taastuenergia lisatasu kindlaksmääramise käigus. 2012. aasta taastuenergiaseaduses ette nähtud iga-aastane hüvitamine välistab lõpuks põhivõrguettevõtjate üle- või puudujäägi saldo raamatupidamises, mis puudutab taastuenergia lisatasu haldamist, mistõttu ei saa kindlasti tekkida olukorda, kus riigieelarvesse kantakse võimalik enamlaekunud taastuenergia lisatasu. Siiski, nagu on tuvastatud eespool punktis 111, ilmneb riigi ressursside kaasamine käesolevas kohtuasjas täpsemalt sellest, et riik korraldab rahaliste vahendite ülekandmise õigusaktide abil ja määrab eesmärgid, milleks neid rahalisi vahendeid võib kasutada, mitte aga tihedate seoste esinemisest riigieelarvega.
- 123 Igal juhul selgub 2012. aasta taastuenergiaseaduse analüüsist, mis viidi läbi eespool punktides 92–112, et kõnealuse meetmega nähakse üldjuhul põhivõrguettevõtjatele ette katkematu juurdepääs avalikes huvides ülesannete täitmiseks vajalikele finantseeringutele, mis neile eraldatakse nende kohustuste täitmiseks ning mis on mõeldud riigi kindlaksmääratud poliitika elluviimiseks. Seda kinnitab siiski ka järeldus, et põhivõrguettevõtjad ei tegutse turul tüüpiliste ettevõtjatena, kes vastutavad kõigi tavapäraste riskide ja ohtude eest, sealhulgas finantsrisk, vaid pigem eriliste üksustena, kelle roll on kõnealuste õigusnormidega rangelt piiratud.
- 124 Edasi, mis puudutab Saksamaa Liitvabariigi seisukohti, et esiteks puudub kõnealusel meetmel seos riigieelarve või avalik-õigusliku üksuse eelarvega, et teiseks ei määra BNetzA ega riik laiemas tähenduses kindlaks taastuenergia lisatasu täpset suurust, et kolmandaks ei tulene hüvitamise erikorra puhul kasutatavate ressursside riiklik laad BAFA rollist ning et neljandaks kuuluvad taastuenergia

lisatasu süsteemi puudutavad võimalikud hagiavaldused kõnealusest meetmest tingituna lahendamisele tsiviilkohtus üldmenetluses, mitte aga halduskohtumenetluses, siis tuleb tõdeda, et ka need tuleb tagasi lükata.

- 125 Esiteks on juba tuvastatud, et kõnealused rahalised vahendid tuleb algusest peale kvalifitseerida riigi vahenditeks eelkõige põhjusel, et lõpptarbijad peavad tasuma hinnalisa, mis on sarnane maksuga riigi kindlaksmääratud poliitika elluviimiseks. Teiseks on juba märgitud, et põhivõrguettevõtjad tegutsevad neil lasuvate ülesannete täitmisel Saksa seadusandja poolt selgelt piiritletud raamistikus. Lisaks alluvad nad pädevate Saksa ametiasutuste rangele kontrollile. Vahendeid, mida rahastatakse liikmesriigi õigusaktides sätestatud kohustuslike osamaksete kaudu ning hallatakse ja jagatakse kooskõlas nende õigusnormidega, võib siiski lugeda riigi ressurssideks ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses isegi juhul, kui neid haldavad üksused, mis ei ole riigiorganid. Kohtupraktikas on nimelt juba otsustatud, et mehhanism, mille alusel hüvitatakse täielikult lisakulud, mis ettevõtjatele on tekkinud kohustuse tõttu osta tuuleenergiast toodetud elektrienergiat kõrgema hinnaga kui turuhind, ning mille rahastamise tagavad kõik riigi territooriumil elektrit tarbivad lõpptarbijad, nagu on ette nähtud käesolevas asjas analüüsitud Prantsuse õigusaktiga, kujutab endast riigi ressursside kaudu sekkumist (vt selle kohta kohtuotsus, 19.12.2013, Association Vent De Colère! jt, C-262/12, EU:C:2013:851, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika ning analoogia alusel punkt 26).
- 126 Lõpuks, mis puudutab kohtuistungil Saksamaa Liitvabariigi esitatud seisukohti, mille kohaselt suure elektritarbimisega tootmisettevõtjate suhtes kehtiv taastuenergia lisatasu ülemmäär kujutab endast diferentseeritud hindadega praktikat, mida ökonomistid tunnevad nime „Ramsey Pricing“ (Ramsey hinnad) all, või väikeste ja suurte elektritarbijate vahelist ristsubsideerimist, siis tuleb tõdeda, et ka nendega ei saa nõustuda. Küll on taastuenergia lisatasu olemasolu kui selline poliitiliste otsuste tulemus ja selle suurus ei saa tarbijad mõjutada, mistõttu võib lisatasu lõpparve proportsiooni arvestades olla suurem väiketarbijate puhul, kes nõudluse seisukohast on elektriinna muutumisel vähem tundlikud suure elektritarbimisega tootmisettevõtjatega võrreldes. Sellegipoolest ilmneb väljakujunenud kohtupraktikast, et tegevusabi on abi, mille eesmärk on vabastada ettevõtja jooksva haldamise või tavakohase tegevuse käigus tavaliselt tekkivatest kuludest (vt selle kohta kohtuotsus, 16.10.2014, Alcoa Trasformazioni vs. komisjon, T-177/10, EU:T:2014:897, punkt 92 ja seal viidatud kohtupraktika). Järelikult kujutab kõnealune ülemmäär, mis suure elektritarbimisega tootmisettevõtjatel võimaldab vähendada oma elektritarbimisega seotud kulusid, mis määratluselt kuuluvad igapäevase haldamise hulka, endast tegevusabi, mis – nagu eelkõige on märgitud eespool punktides 95 ja 96 – eeldab riigi ressursside olemasolu.
- 127 Käesolevast analüüsist selgub, et 2012. aasta taastuenergiaseadusest tulenevad mehhanismid on peamiselt tingitud riigi poolt 2012. aasta taastuenergiaseadusega kindlaks määratud avalikust poliitikast, millega toetatakse taastuenergia tootjaid, ning et esiteks jäävad taastuenergia lisatasust saadavad ja põhivõrguettevõtjate poolt ühiselt hallatavad rahalised vahendid avaliku võimu valitseva mõju alla, teiseks kujutavad taastuenergia lisatasust laekuvad kõnealused summad endast maksuga sarnaseid rahalisi vahendeid, mis eeldavad riigi ressursse, ning kolmandaks on põhivõrguettevõtjatele antud pädevusest ja ülesannetest võimalik järeldada, et nad ei tegutse enda arvel ja vabalt, vaid pigem riigi vahenditest antud abi haldajana, kes on samastav üksusega, kes täidab riigi antud kontsessiooni.
- 128 Eespool toodust tervikuna ilmneb, et komisjon leidis vaidlustatud otsuses õigesti, et 2012. aasta taastuenergiaseadus eeldab riigi ressursse ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.
- 129 Järelikult tuleb kolmas väide tagasi lükata ning hagiavaldus jätta tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

- ¹³⁰ Kodukorra artikli 134 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna Saksamaa Liitvabariik on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele välja mõista nimetatud liikmesriigilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kolmas koda)

otsustab:

- 1. Jätta hagi rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja Saksamaa Liitvabariigilt.**

Papasavvas

Bieliūnas

Forrester

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 10. mail 2016 Luxembourgis.

Allkirjad